

Les entrevistes de La Torre | Actualitzat el 09/02/2017 a les 08:00

«La gent hauria de veure-ho i de viure-ho»: una terrassenca de 18 anys, als camps de refugiats de Grècia

Paula Moreno comença la setmana que ve un viatge que la durà als camps d'Atenes i de Lesbos | És el tercer cop que viatja al país per "ajudar en el que calgui" | Recull fons per a poder comprar medicaments i cobrir les necessitats de les persones que hi viuen

La Paula, amb un grup de nens, en un viatge anterior als camps de refugiats de Grècia. | P. M.

La Paula Moreno té 18 anys i és de Terrassa. El juny passat va acabar el batxillerat científic i va decidir prendre's un any sabàtic perquè no sabia què estudiar. Des d'aleshores, no ha parat quieta: ha estat en un voluntariat a Itàlia i ha treballat en una granja a Irlanda, d'on va tornar fa poc més d'un mes.

Tot i això, estarà pocs dies a la ciutat: el dijous que ve, la Paula agafa un vol sense data de tornada cap a Atenes, on treballarà, primer a la capital grega i després a Lesbos, com a voluntària ajudant als camps de refugiats.

Tot i la seva joventut, és la tercera vegada que viatjarà a Grècia, i ha explicat a **La Torre** les sensacions que té abans d'aquest nou viatge, això sí, amb el mateix objectiu que els altres: ajudar en tot el que pugui.

- D'on surt la idea d'anar-te'n a Grècia a treballar pels refugiats?

- De fet és el tercer viatge que hi faig. El primer va ser el juny, amb la Charo Moreno, de la botiga Cicles Morenito, que la conec des de petita. Ella va anar al camp d'Idomeni a l'abril, jo no vaig poder-hi anar perquè encara tenia classes i era menor, però quan vaig tenir l'oportunitat de fer-ho, vaig veure que havia d'anar. Al juny vam anar amb un grup d'onze persones. Va ser una experiència dura: vam viure el desallotjament del camp d'Eko.

Dues setmanes més tard vaig tornar amb la meva germana i tres amics, i ens hi vam estar una setmana més, tot i que els camps estaven militaritzats i no vam poder fer gran cosa. I ara, vull fer-ho sola, tinc ganes d'anar pel meu compte.

- I què hi faràs, allà?

- Primer de tot, no sé quan tornaré, tot i que l'objectiu és quedar-m'hi fins la setmana santa. Començaré a Atenes, vull estar-hi 20 o 25 dies, i després anar a Lesbos. Allà necessiten molta ajuda, és una de les illes on arriben les barques que travessen el Mediterrani per anar a Europa. Aleshores, sense pensar-m'ho, vaig cap allà. Aniré veient sobre la marxa què cal fer. Lesbos és molt més dur, però no passa res, hi he d'anar i prou. Com diu la Charo, ?som la veu dels sense veu?.

Per feines concretes, a Atenes necessiten gent per estar amb els nens, i per repartir el menjar cada dia. Això és un voluntariat, i a l'estiu tenien molta gent, però durant el curs hi havia molt poca gent, i sempre se'n necessita.

- Vas sola, però, allà coneixes algú?

- La veritat és que vaig una mica a l'aventura. He estat parlant amb una ONG que es diu ?En Red - SOS Refugiados?, i m'han dit que puc col·laborar amb ells, els ajudaré en el què calgui, però també aniré per lliure. No tinc cap obligació, sinó que faré la meua. És una mica una bogeria!

La Paula, jugant amb nens refugiats al camp d'Eko. Foto: Cedida

- Quines sensacions tens, de cara a aquest nou viatge?

- La veritat, no estic convençuda de que tot anirà bé! De moment tot m'està anant bé... però penso que no es poden fer plans, perquè allà passen moltes coses. I, per molt que planifiquis, tot se't pot girar: que arribi un camió, que hi hagi qualsevol incident... sempre has d'estar atenta, però sempre te n'acabes sortint.

Durant els altres dos viatges, contínuament han anat sorgint problemes: amb la policia, amb els militars, amb qualsevol cosa. Però sempre acabem tirant endavant, i com que ja ho he viscut i en sóc conscient, no és cap problema. Per això tampoc tinc por, no puc dir ?ostres, sóc massa jove?, perquè ja he fet moltes bogeries com aquesta.

- En quines condicions treballen els voluntaris a Grècia?

- La majoria d'ONGs petites, que s'han creat expressament per aquesta crisi, no paguen res. A mi, no em paguen res, i això vull deixar-ho claríssim, perquè molta gent m'ho ha preguntat. Jo em pago el meu viatge i el que jo vull és ajudar els altres. Encara no tinc clar com viuré allà, no ho tinc tancat, però segurament em quedaré en un hostel que fa descompte als cooperants. Vaig estar mirant pis per compartir, a través d'un grup de Facebook, i surt caríssim, jo no m'ho puc permetre. Ens hem de buscar la vida.

- Els grecs, que s'han trobat amb aquesta situació al seu país, col·laboren?

- Hi ha de tot. Et trobes ciutadans que sí, que quan els expliques què fas allà et volen ajudar, fins i tot et conviden a dinar perquè puguis dedicar els diners als que més ho necessiten. Tot i això, són una minoria. Hi ha molta gent que fa negoci amb la crisi: han apujat lloguers i bitllets per aprofitar-se d'això. En l'últim viatge ens van apujar el preu d'un cotxe quan ja el teníem aparaulat, per exemple.

Paula Moreno, amb altres voluntaris seleccionant roba al magatzem d'un camp de refugiats. Foto: Cedida

- Per al teu viatge estàs recollint diners. Per què són?

- Molta gent em diu que els diners els hauria d'administrar una organització, però jo sóc totalment independent. Els diners els vull dedicar a comprar medicaments, que és el més necessari, i pel menjar. Hi ha diverses organitzacions que s'encarreguen al menjar, també, si fa falta, n'hi destinaré. Però després d'un hivern fred com aquest, en què ha mort gent per simples refredats, crec que el que caldrà seran medicaments. Però els destinaré al què faci falta.

- I com demanes aquesta col·laboració?

- He penjat un missatge amb el meu número de compte (<https://www.facebook.com/paula.morenogarcia.9/posts/970424833058910>), ho he consultat i és la manera més senzilla que hem trobat. Altres vegades havíem organitzat esdeveniments per recollir fons i no van acabar de funcionar, tot i que vam recollir diners. Al final, els que donen són els amics i la família.

- Precisament, la família i els amics què t'han dit?

- Bé... la família, personalment, no vol que me n'hi vagi. Tot i això, la meva mare i la meva germana hi han anat i les dues saben què em trobaré i les necessitats que hi ha. A més, anar a aquests llocs impacta molt. Ma mare és mestra, i veure el contrast entre els nens d'aquí, que tenen de tot, i que allà no tinguin ni sabates, és molt complicat. No volen que hi vagi, però em donen suport i jo estic segura que hi he d'anar, i que hi tornaré mentre hi hagi gent allà. També, perquè vaig prometre a dues nenes d'allà que les tornaria a visitar.

- El vincle que es crea amb els refugiats deu ser molt fort...

- Sí, és molt difícil posar una barrera. A vegades, segons quina feina facis, com estar al magatzem organitzant tot el que arriba, estàs poc en contacte amb les persones. Però, al cap de res, ja venen els nens i volen jugar amb tu. Molta gent hauria de veure-ho i de viure-ho. Sobretot, quan t'expliquen la seva història, com han arribat allà, se't posen els pèls de punta.

Amb alguns fins i tot he mantingut el contacte des d'aquí, a vegades quan tornes no són els mateixos: els han canviat de camp, o han marxat a un altre lloc, però te'ls estimes i vols tornar-hi. Després hi ha els que no tornes a veure perquè tornen al seu país: és un suïcidi, però diuen que en aquests camps s'estan morint psicològicament, sols, en unes condicions horribles i lluny de la seva terra i de la seva família. A vegades, prefereixes no pensar en què els haurà pogut passar.

- Què aconsellaries a algú que vol anar a col·laborar?

- Si algú vol anar, només li puc dir que ho faci, que hi vagi ja, que és una experiència dura, però molt bonica. Es pot posar en contacte amb alguna ONG, fins i tot amb mi, si cal, i ja li explicaré! De fet, a l'estiu potser hi torno amb molts amics que m'estan dient d'anar-hi, i una vegada hi vagin, estic segur que s'hi enganxaran, perquè t'acabes estimant molt aquella gent que ho ha passat tan malament.

El consell que sí que puc donar és que no es posin en contacte amb les grans ONGs, fins i tot amb les de la ONU. No cal dir noms, però hi ha moltes coses que no funcionen com ho haurien de fer. Molta gent que no em coneix em diu que hi hauria d'anar amb ells, però no saben com funciona realment. Jo en desconfio, prefereixo les organitzacions petites.

També és veritat que hi ha molta gent que desconfia de tu i que fa comentaris que sobren, que molesten. Hi ha gent que rebusca i que pregunta massa i al final te n'acabes cansant. Si no volen donar diners o no volen col·laborar, d'acord, però que no qüestionin la feina que fem.

- Tu que pots comparar-ho, com creus que es veu des d'aquí, a Catalunya, el que passa als camps de refugiats?

- Particularment, des de Catalunya, la gent cada cop està més conscienciada. Des d'aquí s'està fent molta feina: la majoria de voluntaris a Grècia són catalans, i també de la resta de l'estat. Estàs orgullós, però també penses que és llàstima que no n'hi hagi també d'altres llocs. Són pocs. Crec que som un dels països on s'està visquent més i on es treballa més per ajudar-los.

- I què et semblen actes com el concert de dissabte al palau Sant Jordi o la manifestació de la setmana que ve?

- Evidentment, crec que són molt positius, i a més, els refugiats ho valoren molt. Ells no són tontos, saben on són, i van veient les notícies, les xarxes socials... i ho valoren molt, quan veuen que la gent es mou per millorar la seva situació.

- Com es pot conscienciar més gent a Catalunya?

- El que vaig veure allà és que hi ha moltes petites associacions, i cadascuna s'ocupa d'una cosa, però en general no hi ha coordinació. Fins i tot, entren en competència entre elles... però si estem tots fent el mateix! Espero que campanyes com Casa nostra, casa vostra ajudin a treballar plegats.

Cal dir, a més, que ara s'ha fet gros perquè està passant aquí, a Europa, però per desgràcia aquestes coses passen a tot arreu, i això pot servir per adonar-se que hi ha molts llocs del món on la gent ho passa malament perquè han de fugir d'una guerra. Tant de bo tothom estigués disposat a ajudar a tots els llocs on fa falta.

- I quin és el paper de les institucions?

- Jo no hi entenc gaire, de política: però veig que no tothom ho percep igual, hi ha molta gent que passa del tema, i necessitem una mobilització massiva, que molta gent clami. Només queda que els polítics donin una resposta.

Paula Moreno, a la rambla d'Ègara de Terrassa. Foto: Joaquim Albalate

La Paula, que marxa el proper dijous, està perfectament conscienciada tot i la seva joventut, i entén que, tot i que encara no tingui clar què vol estudiar, creu que aquests viatges i la feina amb els refugiats són una oportunitat magnífica per a créixer com a persona. A més, vol recordar que si algú vol ajudar, tot i que ja hi ha molta roba, en caldrà per al canvi d'estació, de cara a la primavera, i que tota ajuda és poca: "hi ha un noi que no pot donar diners, però que em donarà dues caixes d'ibuprofens perquè els puguin fer servir allà".

A més, per a poder-los invertir en el què faci falta als camps de Grècia, la Paula ha obert el compte corrent ES55 2100 3378 1621 0021 ([tel:2100 3378 1621 0021](tel:2100337816210021)) 3292 per a les donacions, anònimes o no, que es vulguin fer. Promet, això sí, anar informant de en què s'inverteix fins a l'últim cèntim que reculli.